

**Latvijas Antidopinga biroja statistika
par antidopinga pasākumiem**

*Anti-Doping bureau of Latvia Statistics regarding
anti-doping activities*

Rīga, 2024

Saīsinājumi un terminu skaidrojumi/ *Terms and Abbreviations*

- **Antidopīnga noteikumu pārkāpumi (ADNP) / *Anti-Doping Rule Violations (ADRV)*** – Pasaules Antidopīnga kodeksa 2. panta norādītie apstākļi un darbības, kas uzskatāmi par antidopīnga noteikumu pārkāpumiem jeb dopingu.
- **Aizliegtā viela un metode / *Prohibited Substance and Method*** – jebkura viela vai vielu kategorija, kā arī metode, kas Aizliegto vielu un metožu sarakstā norādīta kā aizliegta.
- **Analīzes / *Analyzes*** – izmeklējumi, kas veikti paraugam (vienam paraugam iespējams veikt vairākas analīzes).
- **Ārpussacensību kontrole / *Out of competition doping control*** – dopinga kontrole, kas tiek veikta ārpus sacensībām (sportista mājās, treniņā u.c.).
- **Dopīnga kontrole / *Doping Control*** - process kurā uz dopinga kontroli tiek uzaicināts sportists un no viņa tiek ievākts viens vai vairāki paraugi.
- **Īpatnējais svars / *Specific gravity*** – paraugs, kuru minimālais tilpums ir 90 ml un ir mazāks par 150 ml, urīna īpatnējam svaram jābūt 1,005 g/cm³ vai lielākam, ja parauga tilpums ir virs 150ml, tad urīna īpatnējam svaram jābūt 1,003 g/cm³ mērot ar refraktometru, vai arī 1,010 g/cm³ vai lielākam, mērījumiem izmantojot teststrēmeli.
- **Latvijas Antidopīngs birojs / *The Anti-Doping bureau of Latvia*** – **Birojs / *Bureau***
- **Maksas pakalpojumi / *Paid Services*** – pasākumu kopums, ko valsts budžeta iestāde ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos veic par samaksu, lai nodrošinātu sabiedrības vajadzību ievērošanu / *An aggregate of measures which a State budget institution performs for payment in order to ensure the needs of the society in the cases provided for by external laws and regulations.*
- **Nelabvēlīgs analīžu rezultāts / *Adverse Analytical Finding*** – WADA akreditētas laboratorijas vai citas WADA apstiprinātas laboratorijas ziņojums, kurā saskaņā ar Laboratoriju starptautisko standartu un saistītajiem tehniskajiem dokumentiem ir norādīts, ka paraugā konstatēta aizliegtas vielas, tās metabolītu vai marķieru

klātbūtne (tostarp paaugstināts endogēno vielu daudzums) vai pierādījumi par aizliegtas metodes lietošanu.

- Neanalizētie paraugi / *Samples not analyzed* - paraugi, kas netika analizēti dēļ nepietiekama urīna īpatnējā svara.
- Paraugs / *Sample* – ievāktais bioloģiskais materiāls - urīns vai asinis (vienas kontroles laikā var tikt ievākti vairāki paraugi).
- Pasaules Antidopinga aģentūra / *World Anti-Doping Agency (WADA)*
- RTP sportisti / *RTP* – pārbaudāmo sportistu reģistrā (RTP) iekļaujamo sportistu saraksts tiek apstiprināts ne retāk kā 1x gadā, esošie sportisti sniedz atrašanās vietu informāciju ADAMS.
- Sacensību kontrole / *In competition doping control* – dopinga kontrole, kas tiek veikta sacensību dienā.
- Terapeitiskās lietošanas atļauja (TLA) / *Therapeutic Use Exemption (TUE)* – ir atļauja, kas sportistam ļauj lietot medikamentus no aizliegto vielu saraksta, ja tas nepieciešams ārstēšanās nolūkos.
- Valsts budžeta līdzekļi / *State budget* – dotācija, kas tiek piešķirta valsts iestādei izdevumu segšanai, lai nodrošinātu deleģēto funkciju izpildi/ *Grant budgetary funds allocated to the State institution in order to ensure the performance of the delegated functions.*
- Ziņojums par nesekmīgu dopinga kontroles mēģinājumu / *Miss Test* - detalizēts ziņojums par nesekmīgu mēģinājumu ievākt paraugu no sportista, kas iekļauts RTP sarakstā.

Biežāk veiktie papildus specifiskie analīžu veidi/ *Most commonly use specific analyze*

- GHRFs – Augšanas hormona atbrīvotāj faktori/ *Growth Hormone Releasing Factors*
- EPOs – Eritropoetīnu receptoru agonisti/ *Erythropoietin-Receptor agonists*
- GH – Augšanas hormons/ *Growth Hormone*
- ABP – Sportistu bioloģiskā pase/ *Athlete Biological Passport*
- IRMS – Izotopu attiecību masu spektrometrija/ *Isotope Ratio Mass Spectrometry*

- GnRH – **Gonadotropīna atbrīvotāj hormons**/ *Gonadotropin-releasing hormone*
- STP – **Steroīdu profils**/ *Steroid profile*

Sasaiste ar Latvijas Antidopinga biroja darbības pārskatu un Vadības ziņojumu.

Biroja, kā nacionālās antidopinga organizācijas (starptautiski kā LAT-NADO) mērķis ir antidopinga politikas īstenošana caur nacionālajiem antidopinga noteikumiem un Pasaules antidopinga programmu, nodrošinot neatkarīgu darbību un autonomiju dopinga kontroļu plānošanā un, rezultātu pārvaldībā, kas saistīti ar ADNP, kā arī sportistu un sabiedrības izglītošanā.

2023. gada Statistikas pārskats, liek Birojam paskatīties uz veiktajiem pasākumiem iepriekšējā gadā, analizējot tos, un pilnveidojot nākotnes darba plānus turpmākajos antidopinga pasākumos.

Statistika dopinga kontroles jomā

2023. gadā kopā notikušas 767 dopinga kontroles, kuru laikā savākti 881 dopinga kontroles paraugi, kuriem tika veiktas 1220 dopinga analīzes. No tām 1012 (716 paraugi) tika analizēti par Birojam iedalītajiem valsts budžeta līdzekļiem, bet 208 (165 paraugi) tika analizēti Biroja maksas pakalpojumu ietvaros, par tām maksāja institūcija vai organizācija, kura pasūtīja dopinga kontroli - starptautiskās sporta veidu federācijas (82 analīzes) un nacionālās sporta veidu federācijas (126 analīzes). 2023. gadā ir reģistrēti 38 ziņojumi par nesekmīgiem dopinga kontroles mēģinājumiem (*Missed Test*) un 17 ziņojumi par neprecīzas informācijas sniegšanu par savām atrašanās vietām (*Filing Failure*), kur viens sportists tika attaisnots.

Sacensību kontrolēs ievākti	Ārpussacensību kontrolēs ievākti
dopinga kontroles paraugi:	
308	576
trīs paraugiem tika konstatēts zems urīna īpatnējais svars	
Kopā paraugi: 881	
Paraugiem tika veiktas standarta urīna analīzes:	
299	431

Papildu analīzes:	
GHRFs	
48	98
EPOs	
68	118
GH	
2	30
IRMS	
2	7
ABP	
4	113
KOPĀ veiktas analīzes	
423	797
Kopā analīzes: 1220	

Nelabvēlīgie analīžu rezultāti un ADNP

- 2023.gadā sešos paraugos tika konstatētas aizliegtas vielas, kas sastāda 0,68% no visiem savāktajiem paraugiem;
- kopā 2023. gadā tika apstiprināti astoņi ADNP, tai skaitā divi par RTP sportistu neprecīzas informācijas sniegšanu par savu atrašanās vietu;
- 2023. gadā nelabvēlīgajos analīžu rezultātos tika konstatētas sekojošās vielas vai to metabolīti no S1, S4 un S6 klasēm:

S1 klase:

- AAS (*Dehydrochloromethyl-testosterone metabolite 4 α -chloro-18-nor17 β -hydroxymethyl,17 α -methyl-5 α -androst-13-en-3 α -ol (LTM M3)*).

S4 klase:

- Meldonium [*3-(2,2,2-trimethylhydrazinium)propionate*].

S6 klase:

- Stimulants (*4-methylhexan-2-amine (methylhexaneamine)*).

Statistika antidopinga izglītības jomā

2023. gadā Birojs, sadarbojoties ar Latvijas Olimpisko vienību, Latvijas sporta federācijām, sporta klubiem, sporta skolām, Rīgas Stradiņa universitāti, Latvijas Universitāti, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju, kā arī profesionālajām organizācijām, rīkoja 47 izglītojošos pasākumus. Šie pasākumi ietvēra gan klātienē, gan tiešsaistes lekcijas, seminārus un konferences, kurās piedalījās apmēram 4234 dalībnieki. Notika trīs lekcijas Latvijas Olimpiskās vienības un pieaugušo vai jauniešu Olimpisko spēļu dalībniekiem. Aizvadītajā gadā notika astoņas lekcijas RTP sportistiem un turpināta izglītošana sportistiem, kas atgriežas pēc izciestās diskvalifikācijas.

Jau piekto gadu pēc kārtas notika 5. Patiess Sports konference “Kā būt labākam sportistam”, kas pulcēja 2500 unikālo skatītāju skaitu tiešraides dienā. Tiešraides konferencē piedalījās sportisti, treneri, sporta un veselības aprūpes darbinieki no visas Latvijas. Konferences ieraksts pieejams: <https://www.facebook.com/antidopings.gov.lv/videos/1270001956962325>

“Konferences tēmas ir vēlītas tam, lai izglītotu trenerus un sportistus par faktoriem, kas veicina sportista panākumus caur gudru un vispusīgu trenēšanu. Trenera palīdzība un modrība var atbalstīt sportistus lēmumu pieņemšanā un samazināt gan apzinātas, gan netīšas dopinga lietošanas gadījumus.”

Terapeitiskās lietošanas atļaujas (TLA) pieteikumi un izsniegšana

2023. gadā saņemti seši pieteikumi TLA izsniegšanai. Divi pieteikumi Aizliegto vielu un metožu sarakstā iekļauto medikamentu lietošanai apstiprināti, savukārt četri pieteikumi tika noraidīti.

Annual Report

Linking to the Strategy of the Anti-Doping bureau of Latvia

The Antidoping bureau of Latvia (hereinafter referred to as the Bureau), as a national anti-doping organization. The aim is to implement anti-doping policy through national anti-doping rules and the global anti-doping program. To enhance independent planning and investigation in doping controls, as well as implement education of athletes and the public.

Statistical Review 2023 define to take note at the previous year measures, analyze them and refine upcoming plans for future anti-doping activities.

Regarding the testing

In 2023, the Bureau carried out a total of 767 doping controls, in which 881 doping control samples were collected, to which 1220 doping analyzes were performed. Of these, 1012 (716 samples) were funded by the state budget funds and 208 (165 samples) as the Bureau's paid service financed by the agency or organization which ordered the doping analyzes:

- including the International Sports Federation (82 analyzes),*
- National Sports Federations (126 analyzes),*

In the year 2023, 52 Missed Tests and 17 Filing failures were reported.

<i>In competition</i>	<i>Out of competition</i>
<i>samples collected:</i>	
308	576
<i>3 samples with low Specific gravity</i>	
<i>standard urine analyzes:</i>	
299	431
<i>additional analysis</i>	
GHRFs	
48	98
EPOs	
68	118

GH	
2	30
IRMS	
2	7
ABP	
4	113
<i>analyzes were performed</i>	
423	797
<i>in total</i>	
1220	

Adverse Analytical Findings and Ant -Doping Rule Violations (ADRV)

- *Prohibited substances were found in 6 samples (0,68% AAFs from 881 samples).*
- *In 2023 there were 8 anti-doping rule violations (ADRV) cases incl. two athletes had Whereabouts failures.*
- *In 2023, 6 AAF were from classes S1, S4 and S6, including the following substances or metabolites:*

S1:

- *AAS (Dehydrochloromethyl-testosterone metabolite 4 α -chloro-18-nor17 β -hydroxymethyl,17 α -methyl-5 α -androst-13-en-3 α -ol (LTM M3)).*

S4:

- *Meldonium [3-(2,2,2-trimethylhydrazinium)propionate].*

S6:

- *Stimulants (4-methylhexan-2-amine (methylhexaneamine)).*

Regarding the anti-doping education

In 2023, the Bureau in cooperation with the Latvian Olympic Team, Latvian sports federations, sports clubs, sports schools, Riga Stradiņš University, the University of Latvia, the Latvian Academy of Sport Pedagogy, as well as professional organisations, organised 47 educational events. These events included both face-to-face and online lectures, seminars and conferences, attended by approximately 4234 participants.

Three lectures were held for participants of the Latvian Olympic Team and the Adult or Youth Olympic Games. Eight lectures for RTP athletes were held last year, as well as education continued for athletes returning after serving a disqualification.

For the fifth consecutive year, the 5th "Paties sports" (mean True Sport in latvian) conference "How to be a better athlete" was held, which attracted 2,500 unique viewers on the day of the live event. Athletes, coaches, sports and healthcare professionals from all over the country participated in the live conference. A recording of the conference is available at: <https://www.facebook.com/antidopings.gov.lv/videos/1270001956962325>

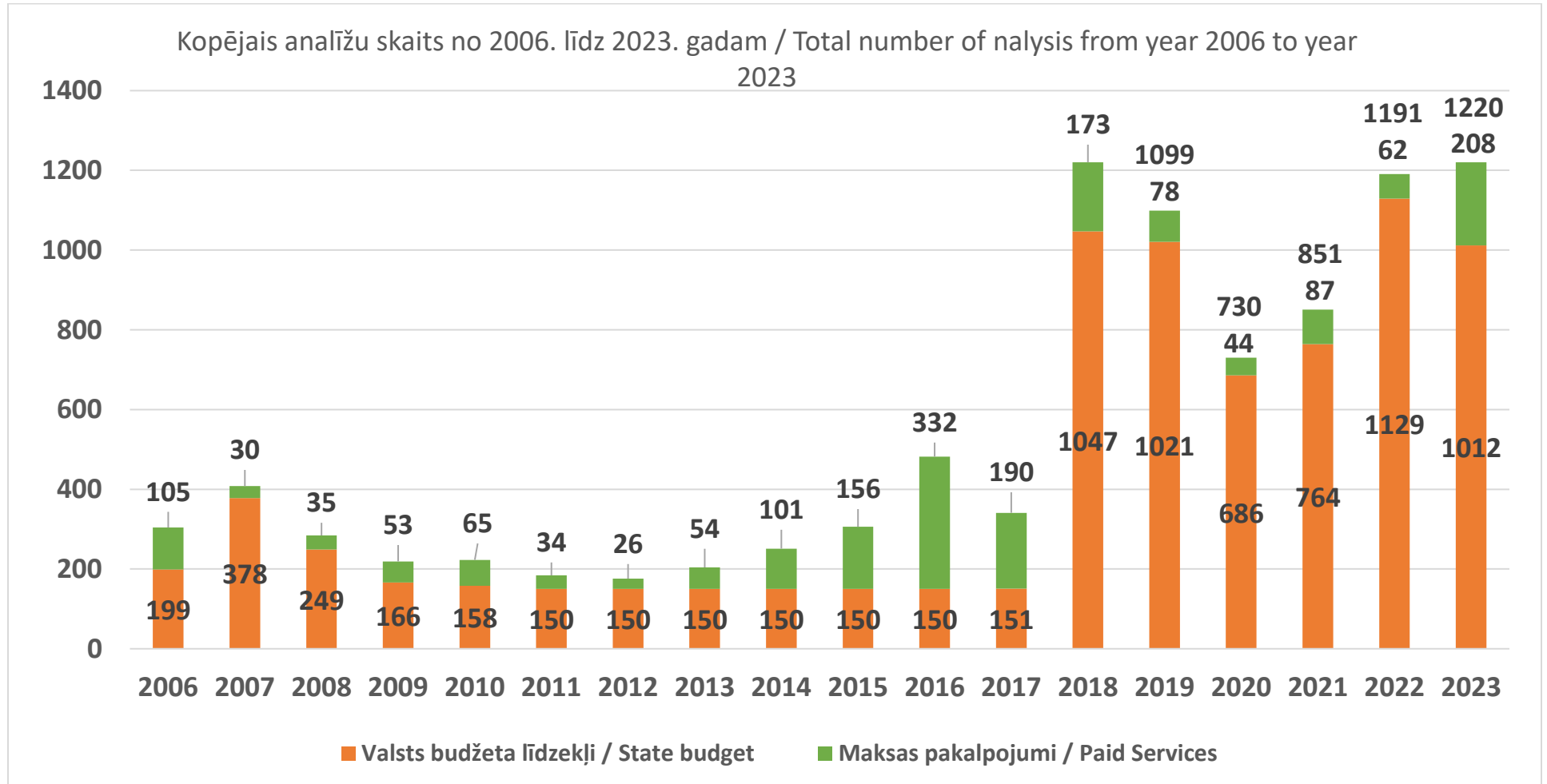
"The conference themes are dedicated to educating coaches and athletes about the factors that contribute to an athlete's success through smart and comprehensive coaching. Coaching assistance and vigilance can support athletes in their decision making and reduce both intentional and unintentional doping."

Regarding TUE submission

In 2023, six applications for TUEs were received. Two applications for the use of medicines on the Prohibited Substances and Prohibited Methods List were approved, while four applications were rejected.

1. attēls. Kopējais veikto dopinga analīžu skaits no 2006. gada līdz 2023. gadam, tostarp atsevišķi norādot, cik analīzes veiktas par Biroja iedalītajiem valsts budžeta līdzekļiem un cik – kā maksas pakalpojums.

Figure 1. Total amount of analysis from year 2006 to year 2023. Stacked columns show, how many of analysis have been performed by using the annual Bureau funding (based on budget funding) and how many of analysis have been performed following requests of international sports federations and national sports federation, (in chart: Paid Services).

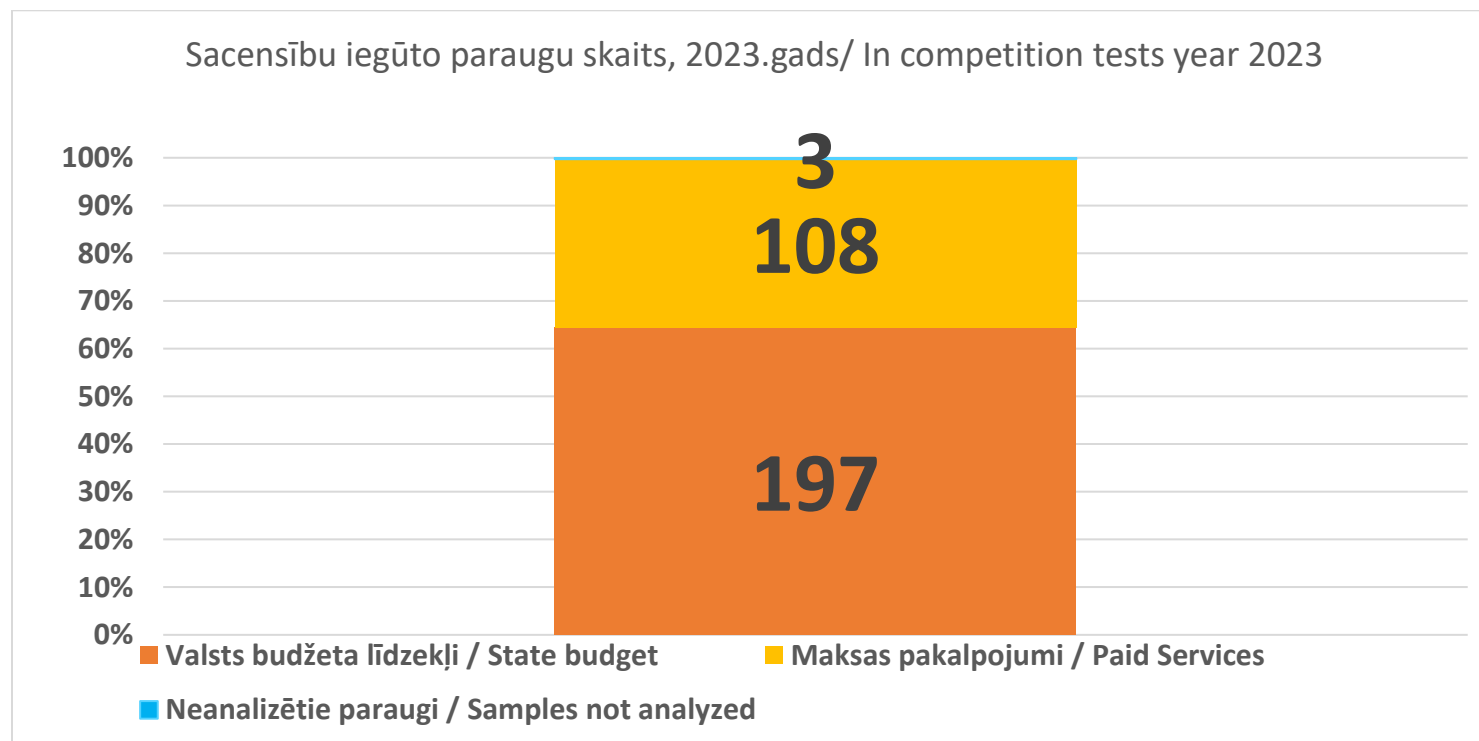

2 un 3. attēls. 2023. gada dopinga analīžu skaits sacensību laikā un ārpuscensībām, tostarp atsevišķi norādot, cik analīzes veiktas par valsts budžeta līdzekļiem (Latvijas Antidopinga biroja) un cik – kā maksas pakalpojums.

Figure 2 and 3. Number of in competition and out of competition analysis, year 2023. Columns show, how many of analysis have been performed by using the annual State funding (based on The Anti-Doping bureau of Latvia budget) and how many of analysis have been performed following requests of international sports federations, national sports federation, (in chart: Paid Services).

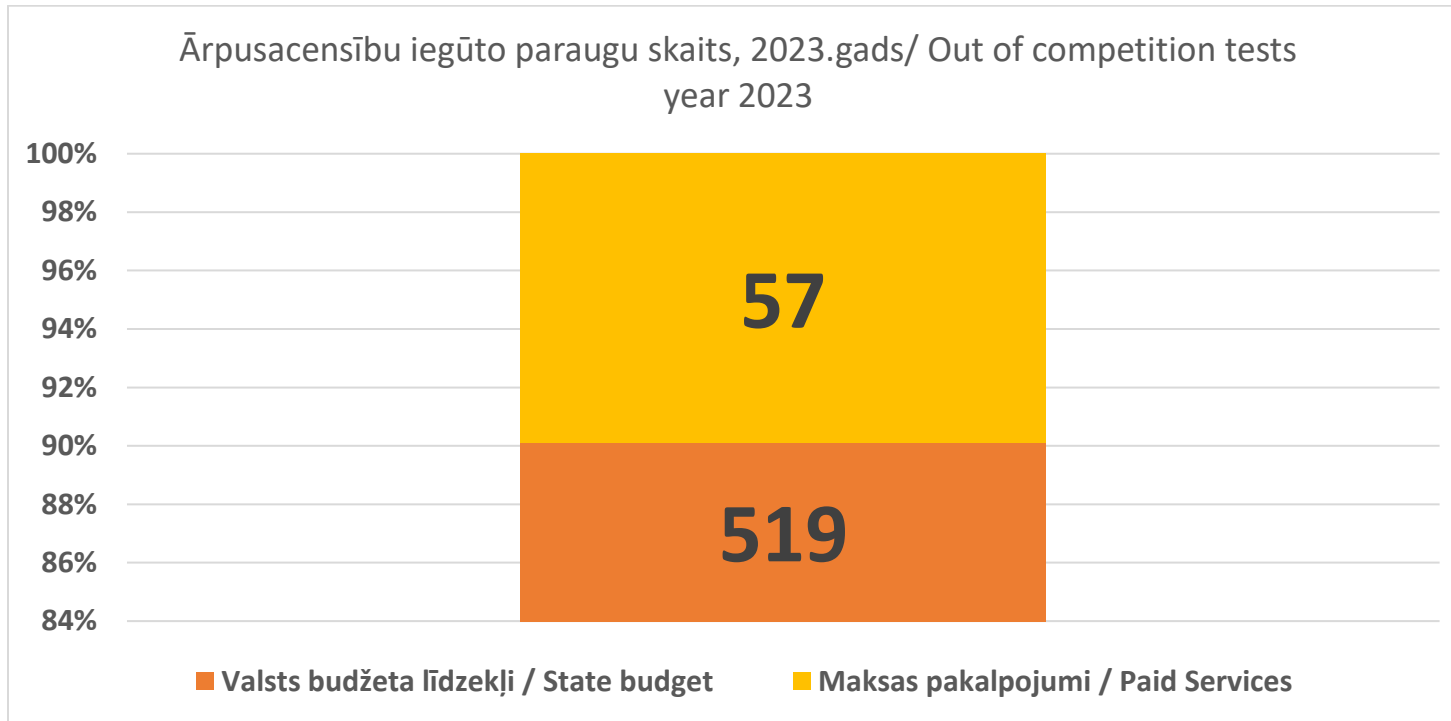
2. attēls. Sacensībās iegūto un analizēto paraugu skaits, 2023.gadā

Figure 2. Number of in competition samples, year 2023

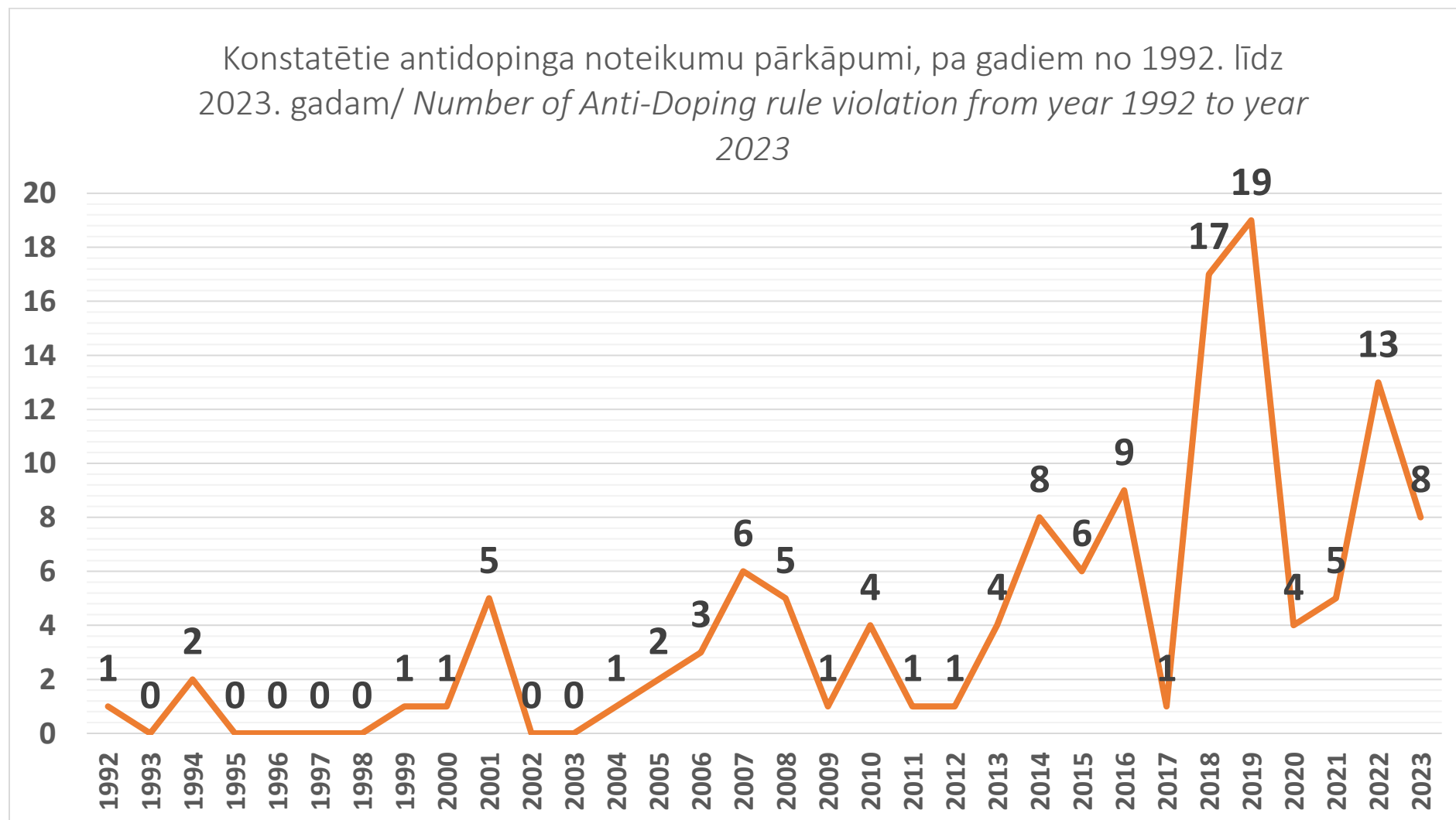
3. attēls. Ārpussacensību iegūto un analizēto paraugu skaits 2023.gadā.

Figure 3. Number of out of competition samples, year 2023

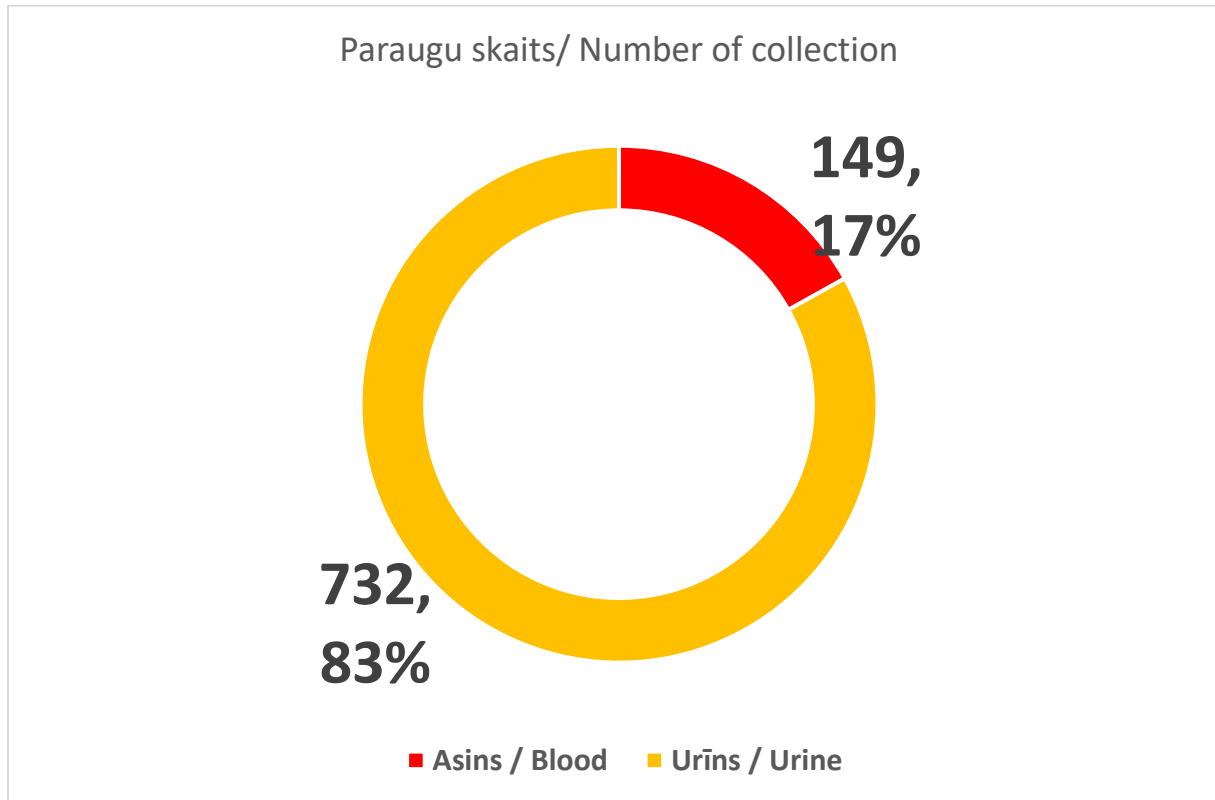
4. attēls. Konstatētie antidopinga noteikumu pārkāpumi, pa gadiem no 1992. līdz 2023. gadam.

Figure 4. Number of Anti-Doping rule violation from year 1992 to year 2023

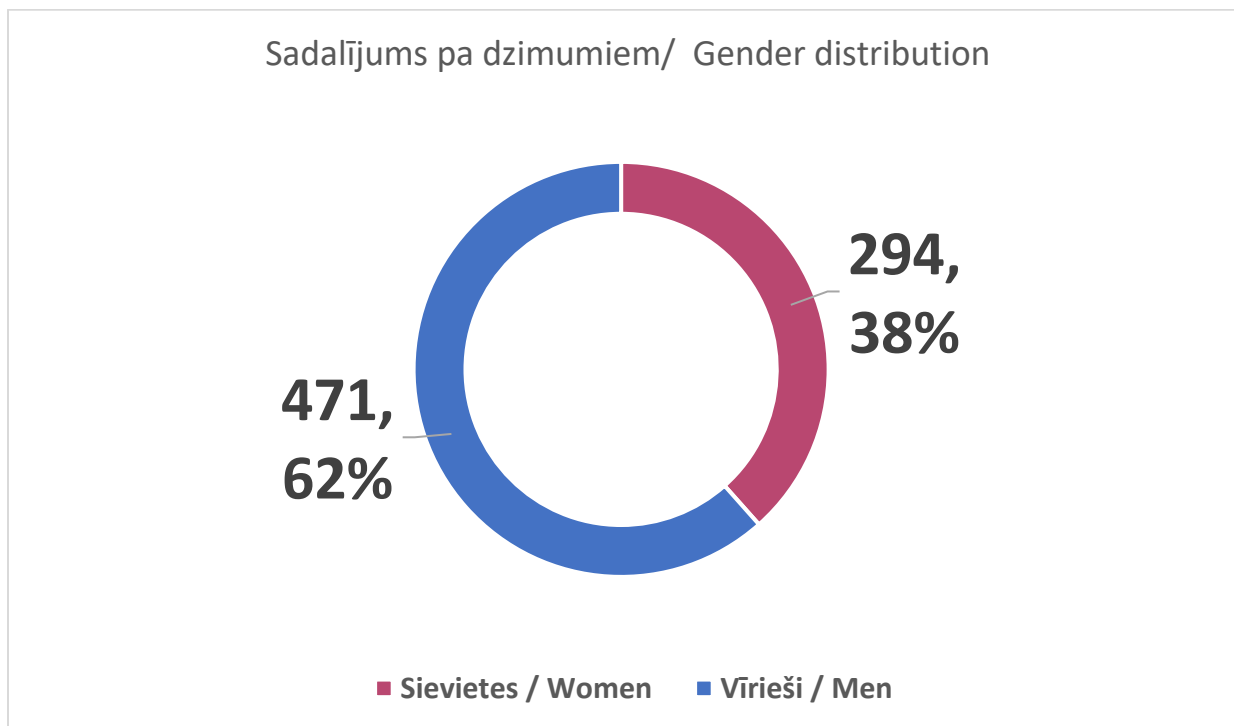
5. attēls. Urīna un asins paraugu skaits 2023. gadā.

Figure 5. Number of samples: urine, blood, year 2023

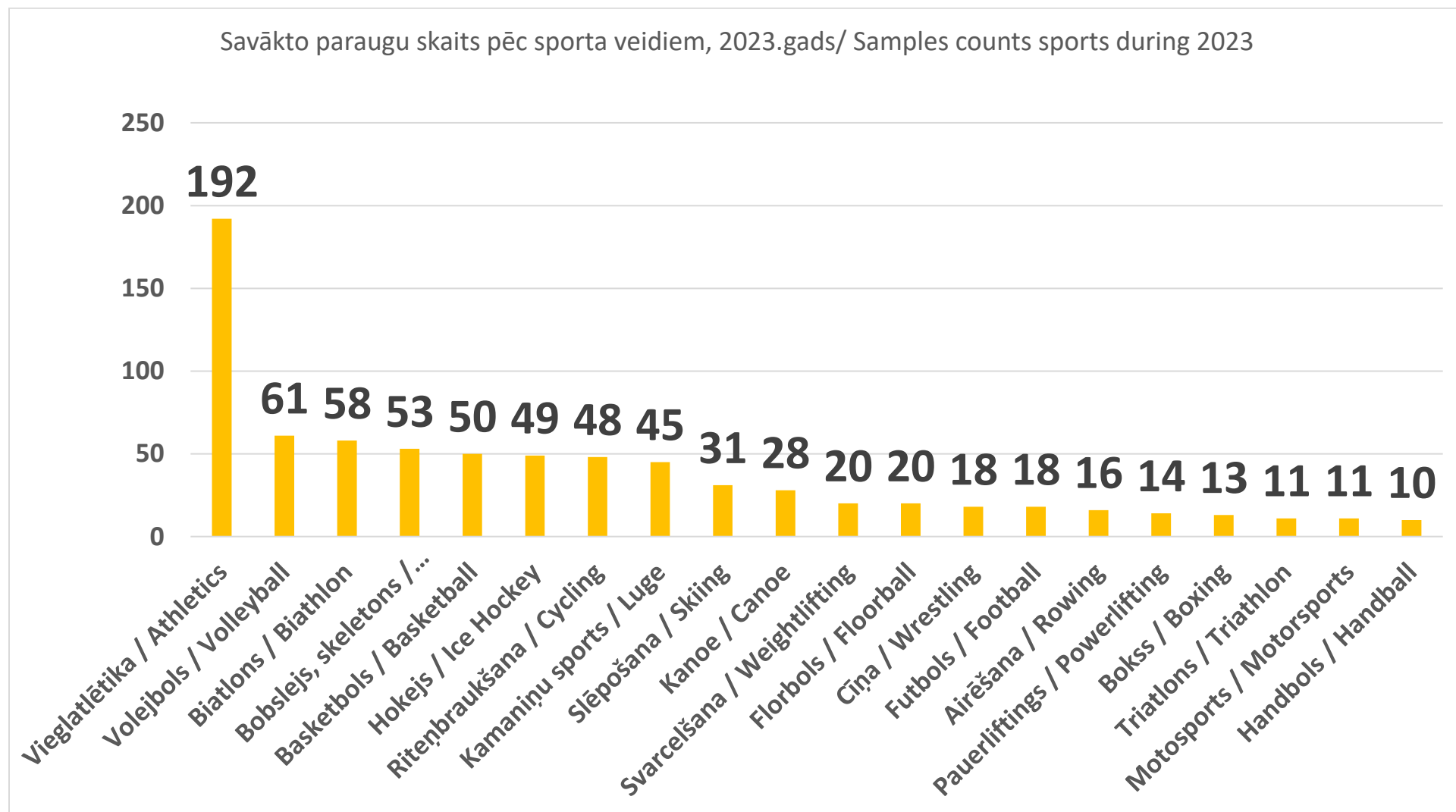
6. attēls. Dopinga kontroļu skaits pa dzimumiem, 2022. gadā.

Figure 6. Number of tests within each gender, year 2022

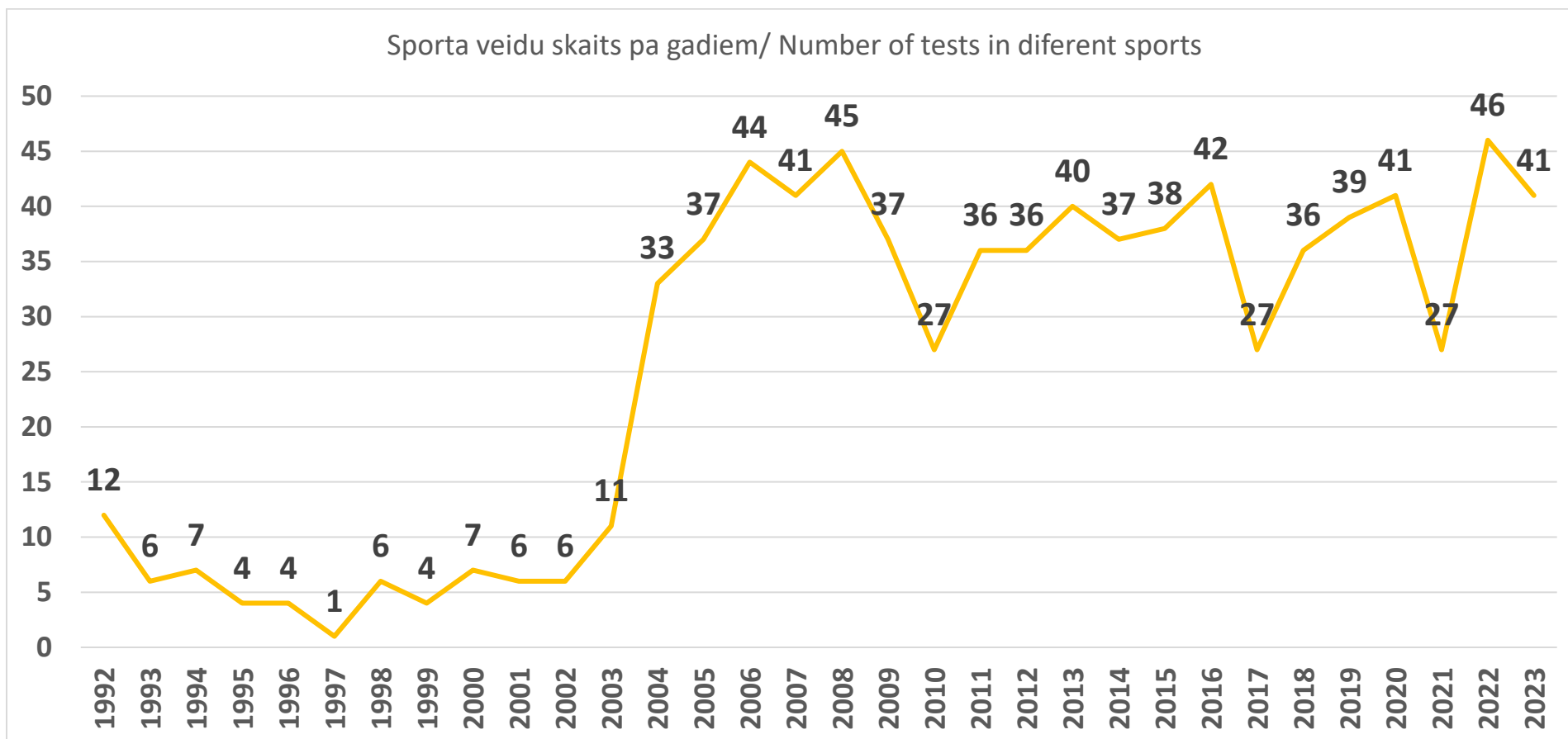
7. attēls. Visvairāk savāktie paraugi pēc sporta veidiem 2023. gadā (20 sporta veids).

Figure 7. Most tested (samples) sports during year 2023 (20 sports)

8. attēls. Sporta veidu skaits, kuros veiktas dopinga analīzes, pa gadiem no 1992 līdz 2023. gadam.

Figure 8. Number of tests within different sports, from year 1992 to year 2023

Latvijas Antidopinga
birojs

PATIESS
SPORTS

Jersikas iela 15, Rīga, LV – 1003
Tālrunis: 67 226 164, 27 839 800
antidopings@antidopings.gov.lv